

МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ-МЕНЕДЖЕРІВ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНИ

Власенко В.А., к.е.н., доцент, ПУЕТ

Трансформаційні зміни, що відбуваються останнім часом в економіці України, змушують багатьох науковців, аналітиків, фахівців-практиків формувати та впроваджувати новітні підходи до організації практичної підготовки спеціалістів у сфері галузевої науки. Вирішенню цього нагального завдання покликана актуальна взаємовигідна співпраця закладів національної освітньої системи і провідних підприємств у контексті реалізації Національної доктрини вищої освіти України.

Не викликає сумніву, що лише науково-теоретична підготовка випускників у межах навчальної аудиторії на сьогодні вже не може задовольнити потреби сучасних роботодавців, більшість із яких віддають перевагу проведенню додаткового навчання молодих співробітників по завершенню процедури первинної співбесіди із кандидатом на вакантне робоче місце і після працевлаштування. І, в якості основної причини своїх дій, наводять, зокрема, недостатньо належну та формальну увагу з боку вузів до організації виробничої практики студентів.

З цих причин надзвичайно актуальними, дискусійними та невирішеними питаннями залишаються необхідність узгодження у робочих навчальних планах підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями і галузями знань тривалості проходження виробничої практики, подолання формалізму у процесі її проходження з боку студентської аудиторії та представників підприємства (організації, установи), що виступає базою практики, підвищення рівня зацікавленості персоналу в організації процедури наставництва у межах структурних підрозділів і на робочих місцях. Фахівці підприємства, разом із керівниками виробничої практики, повинні розуміти, що збереження і передача набутих знань та досвіду від одного покоління до іншого є основою розвитку будь-якого цивілізованого суспільства, запорукою формування його національних традицій і культурних цінностей, формою примноження інтелектуального потенціалу, на протигагу

загальноприйнятій точці зору щодо несвідомого виховання своїх майбутніх конкурентів і необхідності стримування цього процесу.

Вважаємо за необхідне відзначити те, що особливо гостро зазначені питання стосуються процесу організації виробничої практики для студентів-менеджерів як майбутніх керівників, фахівців і спеціалістів суб'єктів господарської діяльності різних організаційно-правових форм і галузевої приналежності. Навпаки, на наш погляд, лише академічні знання, навіть із розширенням прикладного наповнення дисциплін управлінського циклу, без уявлення умов виробничого середовища і особливостей протікання виробничих процесів, не можуть гарантувати для майбутнього менеджера відповідність вимогам займаної посади і гарантії стабільної зайнятості у довгостроковій перспективі.

З цих причин особливу увагу слід звернути на методичні та практичні аспекти організації виробничої практики для студентів-менеджерів. Методичні аспекти регламентуються в основному існуючими програмами виробничої практики, розробленими в межах випускаючої кафедри університету за кожним напрямом підготовки і науковою спеціальністю, інструктажами з охорони праці та техніки безпеки, інструктивними матеріалами і пам'ятками студентам.

Разом з тим, в умовах останніх змін системи вищої освіти в Україні ці питання повинні регулюватися ще й практичними інструментами, серед яких особливе місце слід відвести організації ознайомчих екскурсій по структурним підрозділам підприємства, здійсненню контролю за належною роботою інструкторів і наставників, плануванню тематики прикладного диспуту із фахівцями-практиками, які мають значний досвід роботи за даним напрямом, створенню належної системи стимулювання кожного студента-практиканта і його безпосереднього керівника від бази практики.

Зрештою, тільки забезпечення співставлення цілей студента (оволодіння навичками практичної роботи на підприємстві та самопрезентації особистості) з цілями бази виробничої практики (зацікавлення перспективної молоді до роботи в межах його структурних підрозділів на умовах випробувального терміну і повної зайнятості) є запорукою її успішної організації, проходження і виконання. Активна участь випускової кафедри у зазначених питаннях лише сприятиме якісній імплементації програм практик у навчальний процес шляхом застосування компетентісного підходу щодо його організації.

Таким чином, підвищення зацікавленості до майбутніх управлінців буде проявлятися лише у тому випадку, коли виробнича

практика стане визначальним стрижнем опанування теоретичних знань, умінь та навичок і набуття компетентностей фахівця, базисною складовою його кар'єрного зростання у мінливих умовах оточуючого середовища. Важливе місце слід відвести формуванню тріадного зв'язку «університет – студент – підприємство» у напрямі підвищення ефективності планування, організації і проходження виробничої практики. Ці питання залишаються предметом подальших наукових досліджень.